

תת"ע (פתח תקווה) 4300-08-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד אלעפיפי

בית המשפט תעבורה פתח תקווה

תת"ע 4300-08-24 מדינת ישראל נ' אלעפיפי

לפני כבוד השופט עמית בר

מדינת ישראל

מאשימה

נגד

מוחמד אלעפיפי

הנאשם

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק שניתן בתאריך 8.9.24 וזאת בהתאם לסמכותי מכח **סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982**.

כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של איסור לנהוג ללא רשיון נהיגה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח.

פסק הדין ניתן לאחר שהמבקש נשפט בהעדרו. המבקש זומן לדין אך לא התייצב.

ב: טענות ב"כ הנאשם - המבקש.

בבקשה בכתב טען ב"כ המבקש כי אי התייצבות המבקש בעניינו אינה חלילה וחס זלזול בכבוד בית המשפט, אלא המבקש ומשפחתו היו מצויים בסכנת חיים. המבקש ומשפחתו מסוכסכים עם משפחה אחרת ולאור הסכסוך בן דודו של המבקש נרצח ביום 11.09.24 למול עיניו.

הדיון בעניין המבקש היה ביום 8.9.24 ושלושה ימים לאחר מכן ביום 11.09.24 בן דודו נרצח, (צורפה כתבה לעניין אירוע הרצח) אולם בשל האיומים על חייו המבקש ומשפחתו כמעט לא יוצאים מפתח ביתם.

המבקש מבהיר בפני בית המשפט כי הסיבה לאי יציאתו מהבית היא לאור החשש הממשי שיפגעו בו.

לדברי ב"כ המבקש, חששו של המבקש לא התבדה אלא להיפך. בחלוף 72 שעות מיום הדיון יצא בן דודו מביתו לרגע ונרצח.

לטענת המבקש בפני המותב הנ"ל מתנהל תיק 2249-10-22 של נאשם אחר ממשפחת המבקש. בית המשפט כיבד את אי התייצבותו של הנאשם בתיק שצוין לעיל בדיון מיום 12.9.24 וזאת בשל אותו אירוע רצח.

המבקש טוען כי מחד גיסא, מצבו הכלכלי אינו מהטובים והוא לא היה יכול להרשות לעצמו לשכור שירותי עו"ד לטפל בעניינו. מאידך גיסא, אין ביכולתו להופיע לבד מחשש לפגיעה בחייו.

המבקש טוען כי נודע לו על השתלשלות העניינים רק לאחר נודע לו במשרד הרישוי כי יש לו פסילה בתיק זה ומיד פנה לב"כ בכדי להגיש בקשה זו.

המבקש טוען לחפותו ומוסר כי עלול להיגרם לו נזק כבד מאי קבלת בקשתו וזאת לאור הפסילה לתקופת 12 חודשים, בעוד למשיבה לא יגרם כלל נזק.

לטענת המבקש הוא המפרנס היחיד בבית וכלכלת משק הבית על גבו בשל כך פגיעה ברישיון הנהיגה מהווה נזק בלתי הפיך עבורו.

המבקש מוסר כי אם לא יינתן לו יומו בבית המשפט עלול להיגרם לו עיוות דין. יתר על כן, עומדים לו טיעוני הגנה טובים אותם יפרט בבית המשפט.

טיעוני ב"כ המאשימה - המשיבה:

בתאריך 27.10.24 הגיבה המשיבה לבקשה והתנגדה לבקשה. לדבריה אירוע הרצח במשפחת המבקש בארעה 3 ימים לאחר הדיון ולכן לא הייתה כל מניעה שהמבקש יתייצב לדיון באותו היום טרם האירוע.

עוד הוסיפה ב"כ המשיבה, כי אם הייתה מניעה מהמבקש להתייצב לדיון, היה עליו להגיש בקשה, דבר שלא עשה.

דיון והכרעה:

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר לדון אדם בהיעדר בכתב אישום מהסוג בו הורשע הנאשם, וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית

המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר הגשת בקשה לבטל את פסק הדין בתוך 30 יום.

"130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

.....

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע."

השיקולים להם בית המשפט נדרש בדונו בבקשה לביטול פסק דין שניתן שלא בנוכחות הנאשם לבחון אם מתקיים לפחות אחד משני התנאים:

האחד - סיבה מוצדקת להימנעותו של המבקשמהתייצב לדיון.

השני - אם יגרם למבקש עיוות דין, במידה ולא ינתן לו יומו.

טעמים אלה אינם מצטברים. ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.03), פסקה 8:

"יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט יעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו..."

אין חובה לדון בבקשה זו במעמד שני הצדדים.

ראו בעניין זה ההלכה עליה חזר בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18) (להלן - רע"פ סאלם):

"אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. קיום דיון כאמור הוא חריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. עם זאת, כל בית המשפט הדוחה בקשה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, לנמק ולו בקצרה את החלטתו לדחות את הבקשה"

למרות שאין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, קבעתי דיון במעמד הצדדים.

המבקש זומן כדין לדיון.

המבקש לא התייצב לדיון. ב"כ המבקש אינו חולק על עניין זה. הוצג גם אישור מסירה. אישור המסירה הנו אישור מסירה תקין ולכן יש לראות במבקש כמי שזומן לדיון ובחר שלא להתייצב.

אין חשש לעיוות דין.

בנוגע לטענה כי יגרם למבקש עיוות דין אם לא ינתן לו יומו, כפי שנקבע ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

"על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים

ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה."

עוד נקבע כי על המבקש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין.

מתוך רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

ניתן אם כן לקבוע, בשינויים המחוייבים, כי גם כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין. וכפי שהובהר בע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.9.2007):

"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה." (שם, בפסקה 7).

טענה כללית כי המבקש- כופר בביצוע העבירה אין בה די כדי לבסס טענת עיוות דין הצדיקה ביטול פסק דין ראו רע"פ 2573/17 גיאר נ' מדינת ישראל (6.9.17).

לעניין העונש שנגזר על המבקש, הרי שגם כאן אין חשש לעיוות דין. המבקש הורשע בגין עבירה של נהיגה כאשר רישיון הנהיגה פקע מעל לשנתיים. למבקש 6 הרשעות קודמות בעברו. המבקש נהג משנת 2019 ולחובתו 14 הרשעות קודמות. עוד אציין כי כנגד המבקש תלוי ועומדת פסילה מותנית מתאריך 5.6.23.

טענת ב"כ המבקש בעניין רצח בן דודו - כסיבה לאי התייצבותו.

תחילה אציין כי אירוע הרצח חל לאחר מועד הדיון. גם אם אקבל טענת המבקש כי חשש לחייו באופן סובייקטיבי ולכן לא התייצב, הדבר מסביר אך ורק את אי התייצבותו באותו היום, אך לא את התנהלותו הכוללת לפני ואחרי הדיון.

המבקש היה יכול להגיש בקשת דחייה לפני הדיון, או להגיש בקשה בסמוך לאחר הדיון. בבקשה מסר ב"כ המבקש, כי רק לאחר שנודע לו במשרד הרישוי כי נפסל בתיק זה, פנה לב"כ בכדי להגיש בקשה

זו. דבר זה מלמד שהמבקש כלל לא ניסה לברר בסמוך לדיון מה ארע בדיון. כפי שפנה לאחר הטלת הפסילה היה יכול לעשות כן, לפני כן.

המבקש נשפט בהעדרו בתאריך 8.9.24 והגיש את הבקש רק בתאריך 25.10.24. המבקש המתין כחודש וחצי עד להגשת הבקשה, לביטול פסק הדין.

העובדה שהמבקש לא פנה לבית המשפט לפני או בסמוך לאחר הדיון מלמדת על כך שכלל לא התכוון להתייצב לדיון, והאירועים האישיים שפקדו את משפחת המבקש מצערים ככל שיהיו, אינם הסיבה לאי התייצבותו.

נראה כי הסיבה לבקשה לביטול פסק הדין היא 'חוסר הנחת' של המבקש מתוצאות ההליך אליו החליט שלא להייצב.

טענת ב"כ המבקש באשר לתיק 22-10-2249.

להבדיל מבקשה זו, בתיק הכתוב לעיל התייצב ב"כ הנאשם עוה"ד אב סוויס וביקש לדחות את הדיון עקב אירוע הרצח שהתרחש יום קודם.

אציין כי בתיק האחר הוצא באותו יום צו מעצר ללא שחרור כנגד הנאשם שם, כך שבית המשפט לא סבר שמדובר באי התייצבות מוצדקת. לכן דברי ב"כ המבקש שבית המשפט נעתר לבקשה, אינה מדויקת.

עוד אציין כי בדיון שם המאשימה לא ביקשה לשפוט את הנאשם בהעדר אלא ביקשה צו מעצר ומבוקשה התקבל. לא מן הנמנע כי אם היה מדובר בתיק בו ניתן לשפוט את הנאשם בהעדר, היה בית המשפט עושה זאת גם שם. לכן אין ללמוד מהתיק האחר על תיק זה כפי שמבקש ב"כ המבקש.

סופיות הדיון.

בית המשפט מחויב לתן ביטוי לעקרון סופיות הדיון ראה בעניין זה ע"פ (באר שבע) 4252/07 נאוה משיח נ' מדינת ישראל (5.11.07):

"לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור. [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט(3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה זמנים בהם חייב הציבור לעמוד. עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי,

יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט".

לאור האמור;

משידע המבקש אודות הדיון ולא הגיש בקשה לשנותו;

משלא לא שוכנעתי כי יגרם למבקש עיוות דין במידה ולא יינתן לו יומו;

לאור השיהוי במועד הגשת הבקשה;

לאור עקרון סופיות הדיון;

לא מצאתי הצדקה להיעתר לבקשה.

ניתנה היום, כ"ה חשוון תשפ"ה, 26 נובמבר 2024,
בהעדר הצדדים.